

GEÇİŞ DÖNEMLERİ BAĞLAMINDA ARMAĞAN OLGUSU: ANADOLU VE BALKANLAR

Metin EREN

Mardin Artuklu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili Ve Edebiyatı Mardin / Türkiye

Anahtar Kelimeler: Armağan, geçiş dönemleri, Anadolu, Balkanlar, ritüel.

ÖZET

Geçiş dönemleri ve bu dönemler etrafında uygulanan ritüeller insan yaşamını kuşatır ve belirler. Kişinin yaşamı doğumundan ölümüne kadar bu ritüel süreçlerle içi içedir. Her geçiş dönemi ferdi çevreleyen topluluğun katıldığı bir dizi törensel uygulamayı beraberinde getirir. Bu törenler, ritüelin yapılmasını gerektiren kişiler için hayatlarının yeni bir aşamaya ulaştığına dair bir bilinç oluştururken aynı zamanda bireyin toplumla ve toplumun kendi içerisinde ilişkilerini yenilemesine imkan sağlar. Armağan, insanoğlunun toplumsal bir varlık oluşunun somutlaştığı köklü olgulardan birisidir. Hediye verme bu nedenle de her toplumsal etkinlikte önemli bir yere sahiptir. Armağan, toplumsal ilişkileri düzenler ve geliştirir. Armağanın en görünür ve yaygın olduğu toplumsal etkinlikler arasında geçiş dönemleri etrafında şekillenen ritüeller vardır. Doğum, evlilik veya ölüm gibi geçiş dönemleri incelendiğinde hediyeleşme ve dayanışmanın yoğunluğu hemen gözlemlenebilir. Bu bildiri armağan olgusunu geçiş dönemleri bağlamında ve Anadolu Balkanlar örneklerinde inceleyerek benzerlik ve farklılıkları tespit etmeyi amaçlamaktadır.